

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 HLL.
Negyedévre . . . 3 . Negyedévre 4 . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
NEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 48. szám.

Tüdös János dr.

Debreczen, október 14.

Gyorsan forog az idő kereke. Még néhány nap csak s a követválasztás napjára ébredünk. Azután már csak egy két óra s a debreceni függetlenségi és 48-as párt árván maradt dicső lobogóját Debreczen városának tisztos polgárai átadhatják nagyrabecsült és szeretett képviselőjüknek Tüdös János drnak, annak a férfunak, kinek politikai iránya s közismert egyéni tisztessége erős biztositék arra, hogy legszentebb nemz ti törekvéseinknek, amelyek e zászlóra írva vannak, lánglelkű harciosa lesz becsületes magyar szívének utolsó dobogásáig.

Jóleső örömmel konstatálhatjuk, hogy a választópolgárság lelkes tömörülése Tüdös János dr. győzelmét már is biztositja.

A választó polgárok felette nagy többsége, akik dr. Tüdös János értékét ismerik, határtalan lelkesedéssel állanak zászlajához.

Ezt az őszinte lelkesedést, az egyéni érték megbecsülésének ezt az őszinte megnyilatkozását látva, a viszonyokat alaposan nem ösmerő polgártársaink — ilyenek örömmel legyen mondva keve-

sen vannak — joggal kérdezhetik: ki is hát az a Tüdös János, aki a tisztos polgárság ily nagyfoku bizalmát és szeretetét bírja?

Tüdös János dr. egy régi, nagyon régi törzssökös debreceni fának kiváló hajtása. Lelkében izzó fajszeretet ég. Ezért vett és vesz ő részt minden olyan mozgalomban, amelynek nemzeti célja van.

Művészi izlésü, ideális gondolkozásu, kiváló jellemü férfi ő, aki lelke teljes hevével száll sikra mindazért, mit szépek jónak és igaznak ismer.

Kellemes vonzó egyénisége Debreczen város társadalmának egyik legrokonoszevesebb tagjává tette őt. Barátai, tisztelői nagy számmal vannak, rosszakarói vagy pláne ellenségei sohasem voltak.

A becsületes hazafias munka az ő büszkesége és az ő ambíciója.

A puritán magyar jogásznak igazi mintaképe. Erős magyar érzése bámulatos tökéletességgel egyesül előkelő jogászi tudásával. Tudásánál csak a hazája és szülővárosa iránti szeretete a nagyobb.

Ismeri nemcsak hazánk, de egész Európa közgazdasági viszonyait s ismereteit, ahol arra csak alkalma nyílik,

böven kamatoztatja hazája és szülővárosa javára.

Ez nagyjában dr. Tüdös Jánosnak igazi hűséges fotografiája

Érthető hát, ha oly lelkesedéssel és szeretettel veszik őt körül választói és viszik diadalra zászlaját, annál is inkább, mert a győzelem egyszersmind a becsületes munkálkodásnak és a szó nemes értelmében vett férfiui erénynek is győzedelme leend.

Éljen dr. Tüdös! — rövidesen Debreczen város első kerületének országgyűlési képviselője!

Bodnár Géza.

Vörös László a király előtt. Bécsből telefonálják, hogy ő felsége, hir szerint tegnap délután hosszabb kihallgatáson fogadta Vörös László volt minisztert. E hirrel kapcsolatban jelentik, hogy a felség az utóbbi napokban igen sok magyar kitűnőséget fogadott azok közül, akik elvonultak máig az aktív politika irányításától. Vörös László kihallgatásáról szóló hiradást azonban ezideig még hivatalos helyen nem erősítették meg.

Simkó öröke. Gyergyószentmiklósról jelentik: A Simkó József lemondásával megüresedett oláhfalvi kerületben október 16-án lesz a képviselőválasztás. Jelöltek: Embery Árpád gimnáziumi tanár és Nagy Andor budapesti bankigazgató, mindketten függetlenségi programmal.

A kert és a pénzestárca.

Gérard Da'evigne mindennap este és reggel elhaladt egy kert előtt az Avenue Gabrielen. S ilyenkor megállt a rácsos kapu előtt és gyönyörrel szivta be a kiáradó balszamos virágillatot. S olykor sóvárogva simított végig egy kihajló selymes falevelet és felsóhajtott:

— Milyen messze vagyok én ettől a kertetől!

Nemsokára a kert összes lakóit is megösmerte. — Fialalok voltak, mint ő. A férfi karcos, magas növésü, sima arcu és fényezéshez szokott. Mindenfelé automobilon jött-ment.

A nő ugyancsak a puha, gazdag pompa gyermeke. A haja, mint az arany, a bőre akár a jázminvirág s a szemei ibolyakékek. Gérard sohasem látott elragadóbb teremést. És méltán felsóhajtott:

— Még mennyivel messzebb vagyok e nőtől, mint a kertetől.

S azon gondolkozott, hogyan juthatna be e csodaországba ő, a Vinoche et Cie cég egyszerű kis levelezője.

Egy alkonyatkor, midőn éppen ezen tűnődve sétált, valami tárgyban megbotlott.

Elegáns, bankóval telt férfitárcsa volt s midőn felnyitotta, egy névjegyet pillantott meg benne:

CHARLES BRION

Avenue Gabriel, 50.

Hiszen ez ennek a szép kerének a gazdája! Ime, a véletlen az utjába jött. Almodozva állt ott az enyhe alkonyatban és a szíve megremegett. Majd mélabusan elmosolyodott:

— Ime, kissé közelebb jutottam a kerthez és a tündérhez... de még mindig nem olyan közel, mint a fodrász vagy a manicure.

Becszengetett. Borotváltképu lakáj nyitott ajtót.

— Fontos dologban keresem M, vagy Mme Briont.

A szolgálta gyanakodva nézte végig, de azért bevezette egy kis szalonba s fölszólította, hogy várjon.

Csakhamar visszajött.

— A nagyságos asszony azonnal fog jönni.

Gérard reszketett és midőn előtte állt az aranyhaju, ibolyaszemü szépség, alig tudta e néhány szót eldadozni:

— Bocsánatot kérek, asszonyom... Ezt a tárcát találtam és nem akartam a szolgának átadni...

A hölgy átvette a tárcát s közömbösen felnyitotta:

— Köszönöm... Látom értékkel bír és önnek joga van a pénz...

Gérard hevesen közbeszólt:

— O nem, nem! Nem akarok e joggal élni!

A hölgy elmosolyodott. Mintha megértette volna. Most végigtekintett rajta és mosolyogva szánakozóvá, szinte megvetővé változott. Es Gérard halálosan szégyelte olesó cipőjét, kopottas nadrágját, hamis inggallérját... Mindez, a fényezés e kényeztetett gyermeke és ő közötté tátongó, mély örvényt nyitott.

Eza'att a hölgy szórakozottan forgatta kezei között a tárcát, mint olyan ember tulajdonát, akit szeretünk. Most papirizogás hallatszott s a tárcából egy kis kék levél röpönt ki. A nő elkapta és végigfutotta.

Az arca elfehéredett s szája szögletében kemény vonás képződött. Ha Gérard

Nézze meg KENDE férfi ruhaszabó czég üzletét
a hol **Felöltők, Átmeneti kabátok, Öltönyök** izléses kivitelben kaphatók.
a legfinomabb minőségben és
Fiú és gyermekruha különlegességek nagy választékban.
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK!
Debreczen, Piacz-utca 55. Hungária kávéház mellett.
TULKÖVETÉLÉS KIZÁRVA!
ENGEDMÉNY NINCS!

Az új alelnökök.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülése meglehetősen csendes lefolyású volt. Lázár Pál egyetlen indítványt terjesztett be az osztrák tarifák ellen, de azt is csakhamar visszavonta. Sokkal érdekesebb volt ennél az új alelnökök és jegyzők megválasztása. Az alelnöki székbe Batthyány Tivadar gróf és Mérey Lajos jutottak. A jegyzők közül a három régi, új jegyző csak a balpárti Benedek János, a bőszerényiek népszerű követe. A képviselőház üléséről szóló tudósításunk a következők:

Justh Gyula elnök kevéssel fél tizenegy óra előtt nyitja meg az ülést. Bejelenti, hogy Széll Kálmán betegsége miatt, az öszszeférhetetlenségi ügyének tárgyalását, illetve az öszszeférhetetlenségi bizottság tagjainak a kiorsolását 19-éről, Széll Kálmán felépüléséig elhalasztja.

Az osztrák tarifák ellen.

Lázár Pál: indítványt terjeszt be, az osztrák tarifák elleni védekezés tárgyában. Az osztrák tarifadíjazás érzékenyen sújtja a magyar kivitelt. Különösen káros hatással van a díjszabás legfontosabb iparágunkra, a malomiparra, segítségére van az osztrákoknak a magyar ipar tönkretételében és az osztrák ipar favorizálásában a Déli Vasút is, amely sokkal kedvezőbb díjszabásban részesíti az osztrák vonalrészét, mint a magyart. Ezen a bajon segíteni kell. Önálló gazdasági berendezéssel kell biztosítani a magyar ipart. Az önálló vámterület épügy érdeke a 48-asoknak, mint ahogy érdeke az ország minden iparágának.

Kossuth válasza.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter: Nincs abban a helyzetben, hogy érdemlegesen válaszoljon, de egy pár nyilatkozatot tesz. Már eddig is a legerélyesebb intézkedéseket tette az ország gazdasági érdekeinek megóvására. Nagyon jól tudja, mennyire szüksége van az országnak közgazdasági önállóságra. (Zajos taps és éljenzés a függetlenségi pártan). Nem bír elképzelni olyan embert, aki ne akarná megvédelmezni az ország közgazdasági önállóságát. (Zajos taps a függetlenségi pártan).

Lázár Pál: Ezekután visszavonja az indítványát.

olvasni tudott volna a nő lélekben, tudta volna, hogy ez a lélek most nagyon sokat szenved.

De uralkodott magán néhány közömbös kérdést intézett Gérardhoz.

Ekkor egy automobil állt meg pöfögve odakünn. A nő szemében most vad tüz gyult ki, felugrott és elfehéredett arccal sugta Gérardnak:

— Jöjjön!

Gérard mintegy hipnotizálva engedelmessé lett. A nő hozzásimult, bárszonyos karjaival átfonta a nyakát és megcsókolta. Éppen midőn az ajtó felpattant a küszöbön megjelent a sima arcú férfi, eltorzult vonásokkal a féltékenység vak dühétől.

A nő a meglepettet játszótt és gunyos gyűlölettel nézett a belépőre. Farkasszemet néztek s mintha a halál fagyos levegője suhanna át közöttük.

Majd a férfi, egyetlen szó nélkül távozott. A nő most szomorú morolyival fordult Gérardhoz:

— Bocssáson meg!

Megfogta a kezét és maga vezette a kertkapuig.

És Gérard ott állt künn, egyedül a borongós alkonyatban. Még ajkán érezte a forró piros ajkak mámorító csókját — szívét a rabzolgaszerelem láza fogta el és érezte, hogy messzebb van a tündértől, mint valaha volt, hogy elnyeli az örvény... a szegény emberek álmának temetője.

I. H. Rosny.

Kossuth Ferenc: Ha t. képviselő ur vissza nem vonta volna az indítványát, ez úgy tört volna fel, mintha a függetlenségi párt nem volna a vezérben, éppen azon kérdésben, amelyet ő, mint az ország egyik legfőbb érdekét, mindég szívén viselt. Köszöni Lázár Pálnak az indítványa visszavonásával iránta nyilvánított bizalmat.

Ezután Lázár Pál, a gazdasági bizottság elnöke teszi meg a gazdasági bizottság jelentését.

Az új elnökök.

Következik a Ház alelnökeinek megválasztása, amely titkos szavazással történik.

A szavazás után az elnök kihirdeti az eredményt, amely szerint

Batthyány Tivadar grófot és Mérey Lajost,

a Ház megválasztott alelnökeinek jelenti ki. Elnök ezután az ülést öt percre felfüggeszti.

A szünet után következik a négy jegyző megválasztása.

Benedek János a Ház jegyzője.

A jegyzők közül a Ház megválasztotta a három régi jegyzőt:

Raik Aladárt
Szmrecsányi Györgyöt
Torockay grófot.

A negyedik új jegyzőt a balpárt sorából választották:

Benedek János személyében.

Ezután Batthyány Tivadar gróf megköszönte a háznak személye iránt tanúsított kitüntető bizalmát.

A bankkérdés.

Justh Gyula elnök bejelenti, hogy a Házat október 19-ig elnapolják.

Nagy György indítványozza, hogy a Ház már holnap tartson ülést és tűzzék ki napirendre az önálló bank kérdése tárgyalását.

Hock János taktikai szempontból helyteleníti, hogy a bankkérdést már mostan tárgyalásra tűzzék ki.

A Ház elfogadja a parlamentnek 19-ig való elnapolását.

Az ülés fél egy órakor véget ért.

A debreczeni bankgyűlés riadója.

Csatasorba Ausztria ellen!

Meghívó a bankgyűlésre.

Az október hó 31-én Debreczenben tartandó közgyűlésre most hocsátotta ki a debreczeni függetlenségi és 48-as párt a meghívót. A lelkes hangú riadót egész terjedelmében itt közöljük:

A függetlenségi és 48-as párt, illetve körigen tisztelt elnökségének.

Debreczen város és Hajdu megye függetlenségi pártjai, északkeleti Magyarország függetlenségi pártjaival együtt, az önálló magyar nemzeti bank felállítására és gazdasági függetlenségünk megvalósítása érdekében f. év október hó 31-én, vasárnap délután 2 órakor, Debreczenben a városháza udvarán, alkalmatlan idő esetén a Bika-szálló disztermében nagy népgyűlést rendeznek.

Erre a gyűlésre ezennel tisztelettel meghívjuk Hajdu, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs, Bihar, Szatmár, Szilágy, Ugocsa, Bereg, Máramaros és Ung megyék összes függetlenségi pártjait és köreit és kérjük, hogy a gyűlésen magukat képviseltetni sziveskedjenek.

Tisztelt Polgártársak!

Az egész országban mindenfelé hatalmas visszhangzik az önálló nemzeti bank és a gazdasági függetlenség követelése. A nemzet megmozdult. Évszázados nagy eszményünknek: a magyar függetlenségnek lobogója ismét kibontva leng. Uj nemzeti küzdelem hajnalán állunk!

A magyar nemzet az önálló bank felállításával szentesített törvényekben győzezző kétségbevonhatlan jogát akarja megvalósítani. Ezt a jogunkat rendíthetetlenül követeljük, mert a nemzeti bank gazdasági önállóságunk létfeltétele, nemzeti függetlenségünk kiindulási alapja.

Az önálló bank 1911-re leendő felállításán kívül feltétlenül ragaszkodnunk kell hazánk gazdasági függetlenségünk megteremtéséhez is, mert a gazdasági függetlenség életbevágó nemzeti érdekünk, közgazdasági fejlődésünk kizárólagos feltétele, mely nélkül hazánk független államisága nincs.

Azonban nemzetünk ellenségei akadályt akadályra halmoznak kétségbevonhatlan nemzeti jogaink érvényesítése elé.

Ausztria szétthúz, egymással folyton viszálykodó nemzetiségei a magyar nemzet ellen ádáz gyűlölettel egyesülnek tömör csatasorba, hogy megvédelmezzék és továbbra is fentartsák a reánk nézve átkos közös rendszert, melynek segítségével Magyarország kizsákmányolják.

Bent az országban pedig, sajnos akadnak magyar emberek, sőt egész pártok, melyek mint az osztrákok szövetségesséi, nyíltan beszegődnak nemzeti jogaink ellenségeivé s az osztrák érdekek meghunyászkodó szolgáivá.

Külső és belső ellenségeinkre támaszkodva, az erőinket lenyűgöző bécsi hatalom az önálló bankhoz való nemzeti jogunk érvényesítését nyíltan megtiltotta.

Ezenfelül nemzetünk ellenségei minden módon megakadályozni törekednek, hogy a parlamentarizmus nagy alkotmányjogi elvének megfelelően, az ország óriási többségét képviselő függetlenségi párt átvegye a kormányt.

További nagy sérelmünk, hogy amikor nemzetünket az osztrák lenyűgözés és kizsákmányolás a vagyonosodás és gazdasági fejlődés útján teljesen feltartóztatja, úgy, hogy évente száz ezrek kénytelenek vándorbotot venni kezükbe és örökre elhagyni hazájukat: ugyanakkor vakmerően követelik tőlünk, hogy fizessünk a rendes évi terheken felül még több száz milliót az elnyomó osztrák hadsereg számára.

Végül nemzetünk leverésére gonoszul tervezik még meglevő ősi alkotmányunknak is megsértését és felforgatását.

Függetlenségi Polgárok!

Nemzetünk vesztélyben van! Itt az idő, hogy talpra álljunk! Itt az idő, hogy az egész nemzet tömörüljön a függetlenségi táborba! Itt az idő, hogy szervezkedjünk, szövetkezzünk az előző küzdelemre.

Szervezkedésre, szövetkezésre hívjuk össze mi északkeleti Magyarország tíz vármegyéjét Debreczenbe, a magyar szabadság ósvárosába.

Az október 31-iki debreczeni nagy népgyűlésen mutassuk meg, hogy együtt vállvetve akarunk harcolni az önálló bankért és gazdasági függetlenségért! Együtt vállvetve, készek vagyunk követni és támogatni a mi országos képviselőinket, kik a nemzeti függetlenség zászlaját viszik előttünk.

Hazafias tisztelettel kérjük azért a függetlenségi párt, illetve kör igen tisztelt elnökségét, hogy e felhívásunk vétele után sziveskedjék a függetlenségi párt, illetve kör vezetőségét nyomban összehívni és a népgyűlésen való részvételt elhatározni.

Különösen pedig méltóztatassék minél nagyobb számú küldöttség útján, az október 31-iki debreczeni népgyűlésen való képviseltetéséről gondoskodni.

Debreczen, 1909 október 6-ikán. Hazafias üdvözléssel: a debreczeni függ. és 48-as párt nevében: Somogyi Pál, elnök. Dr. Juhász Nagy Sándor, jegyző. A hajdumegyei függ. és 48-as párt nevében: Wesszprémy István, elnök. Bor János jegyző.

A nagygyűlés előkészítő bizottsága még azzal a kéréssel fordult a vidéki pártkörök elnökeihez, hogy a küldöttek számát és lehetőleg neveit is október 24-ig bejelentésük és tudásuk megérkezésük időpontját is. A válaszok a következő címre küldendők: A debreczeni függ. párt elnöksége, Debreczen, Kossuth utca 56.

A hatva
Wek

Láng Laj

A po
értelmüen
zet a leh
menten k
mindinká
miniszter
telik, hog
előtt kiba
nál, ma
kérdések
hogy nem
még függ

A ké
előtt foly
megkezd
tünést k
Andrássy
lához, al
koztak.
az volt,
miatt a
ségi itél

Szél

Justh
egvezett
a Ház m
magát,
nem eg
lásztásh
Ház leg
zenegy c
eldőlni,
tovább

Az
függetle
són za
körében

To

Wekerl
majd V
zött. E
tette K
sén az
amely
proklan

A
azt áll
tok kö
megeg
mereve
vánság
remén

zük,
audier
mány
lán n
kinev
korm
kabin
Lajos
minis
tárgy
korm

A hatvanhetesek készenlétben.

Wekerle bécsi utja.

Láng Lajos az új miniszterelnök?

Elnapolják a Házat.

A politikai világban ma szinte egyértelműen megállapították, hogy a helyzet a lehető legsivárabb s hogy a parlamenten kívüli minisztérium kinevezése mindinkább előtérbe jut. *Wekerle* Sándor miniszterelnök, akiről napok óta híresztelik, hogy Bécsbe utazik és holnap délelőtt kihallgatáson jelenik meg a királynál, ma délelőtt a képviselőházban a kérdezősködő képviselők előtt kijelentette, hogy nem tudja mikor utazik Bécsbe. Ez még függ az itteni tanácskozásoktól.

Kossuth és Andrásy.

A képviselőházban tényleg egész délelőtt folytak a tanácskozások. Az ülés megkezdése előtt a folyosón nagy fel-tűnést keltett, hogy *Kossuth* Ferenc és *Andrásy* gróf együtt mentek *Justh* Gyulához, akivel vagy husz percig tanácskoztak. A tanácskozásnak célja egyrészt az volt, hogy *Szell* Kálmán betegsége miatt a keddre kitűzött összeférhetlenségi ítélet-zsúri kisorsolást halasszák el.

Szell Kálmán összeférhetlensége.

Justh Gyula ebbe készségesen beleegyezett, de már azt a kívánságot, hogy a Ház ma bizonytalan időre napolja el magát, nem teljesítette. Kijelentette, hogy nem egyezik bele semmiféle további halasztásba, hanem ajánlani fogja, hogy a Ház legközelebbi ülését kedden délelőtt tízenegy órakor tartja. Ezen az ülésen fog eldőlni, hogy milyen eljárást kövessen továbbra a Ház.

Az elnöknek ezt az álláspontját a függetlenségi párt harcias része a folyosón zajosan helyeselte, míg a kormány körében lehangoltságot keltett.

További tanácskozások folytak előbb *Wekerle* Sándor és *Kossuth* Ferenc, majd *Wekerle*, *Andrásy* és *Apponyi* között. Ezek után a tanácskozások után tette *Kossuth* Ferenc a képviselőház ülésén azt a nagyjelentőségű nyilatkozatát, amelyet a politikai világban a nyílt harc proklamálásának tekintenek.

A kormány környezetéből ugyanis azt állítják, hogy miután egyrészt a pártok között nem tud létrejönni semmiféle megegyezés, másrészt pedig Bécs még merevebben elzárkózik minden magyar kívánság ellen, a kibontakozásnak semmi reménye sincs.

Láng Lajos kombinációban.

Éppen ezért egészen bizonyosra veszik, hogy *Wekerle* Sándor legközelebbi audienciáján már megtörténik a kormány fölmentése és azután a király talán minden audienciázás mellőzésével kinevezi az új kormányt. Ennek az új kormánynak, mely egyelőre tárgyaló kabinet jellegével bírna, elnökéül *Láng* Lajos van kiszemelve, aki tegnap este a miniszterelnökségen másfél óra hosszat tárgyalt *Wekerle* Sándorral. Ez az új kormány azzal a feladattal jönne, hogy

a hatvanhetesek koncentrációját megvalósítsa és azután helyét olyan kormányának adja át, amely ezen az alapon új választásokon igyekszik többséget szerezni.

Ujból a pluralitás.

A függetlenségi párton ennek az erőlködésnek semmi jelentőséget sem tulajdonítanak, mert hiába szövetkeznek *Tisza*, *Andrásy*, *Wekerle*, a közösbank és pluralitás jelszavaival nem fognak többséget szerezhetni, *Kossuth* pedig már fölszólalásával egyenesen harcra szólította az országot a gazdasági önállóság mellett.

Délben *Wlassics* Gyula kereste föl *Andrásy* Gyulát. A képviselők között mind határozottabban beszélnek, hogy a keddi ülés az utolsó lesz.

Wlassics átmeneti minisztérium élén.

Wekerle—*Andrásy* és *Wlassics*nak tanácskozása egy óráig tartott. A tanácskozás után *Wlassics* ezeket mondta az ujságíróknak:

— A válságról tanácskoztunk. Többet nem mondhatok.

Beavatott források szerint egy átmeneti, de nem parlamenten kívüli minisztérium készül, amelynek élére *Wlassics* Gyula a közigazgatási bíróság elnöke kerülne.

Kristóffy kihallgatást koldul.

Bécs, október 14. A magyar parlamenthez jutott ma az a bécsi híradás, hogy *Kristóffy* mindent elkövet bécsi protektorainál, hogy a királynál kihallgatást eszközöljön ki a maga számára.

Megbízható czimtar csakis a Debreczen Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja előfizetőknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Véres tüntetés Ferrer kivégzése miatt.

Nagy zavargások Párisban.

Revolverlövés a spanyol követségen.

*Ferrer*nek, a híres anarchista-lapszerkesztőnek kivégzése óriási zavargásokra adott alkalmat a művelt nyugati államok fővárosaiban. Párisban valóságos utcai forradalmat rendeztek a Ferrer bizottságnak tagjai és a spanyol nagykövetség előtt véres tüntetés folyt le. De nemcsak Párisban, hanem Róma-ban, Brüsszelben, Milánóban, sőt Bucnostyresben is a legnagyobb felháborodást keltett Ferrer agyonlövésével és a legtöbb helyen hivatalosan határozták el Ferrer hóhérainak megbélyegzését. A legvéresebb zavargás Párisban volt.

Már este 9 után élénkíteni kezdtek a spanyol nagykövetség körül fekvő utcák. Egy csoport, amelynek élén *Weiland* képviselő és a Ferrer-bizottság tagjai voltak, kísérletet tett a rendőrkordon áttörésére, de visszazorították. A tüntetők lármázva járták be az utcákat. Röviddel 1 óra előtt az Avenue viliers sarkán egymásután két revolverlövés történt. Az egyik egy rendőrt talált, aki

holtan rogyott össze. A rendőrség erre kivont karddal üritette ki az utcát.

Egy kerékpáron ülő rendőrt szintén megsebesített egy revolvergolyó. Egy városi gárdista és egy harmadik rendőr is megsebesült revolvergolyótól. Egy embert letartóztattak. A letartóztatott kijelentette, hogy nem volt szándéka senkit sem megsebesíteni.

Este 11 órakor a tüntetők automobilo-kat fogtak el az utcán és azokat felgyújtották. A gyújtogatók közül többeket letartóztattak. Később ismételt összefütközések voltak.

A gárda republikának egyik tisztjét arcán érte a lövés. A kórházba szállították.

Jaurés, körülvéve a Humanite szerkesztőségének tagjaitól és követve nagy tömegtől, akik az Internationalt énekeltek, egy rendőrcsapattal ütközött össze, de fennakadás nélkül jutott el a szerkesztőségébe.

A véres tüntetésről az alábbi távirati jelentések érkeztek:

Rombolás a spanyol követség előtt.

Páris, október 14. A tüntetések egyideig lázadáshoz hasonlítottak.

Lámpaoszlopokat feldöntöttek, téptek ki és automobilomnibuszokat felgyújtottak. A rendőrprefektus ellen négy revolverlövést intéztek. Az egyik golyó egészen közel sivitott arca mellett. A letartóztatott Del'a Torre veszedelmes anarkista.

Páris, október 14. *Briand* miniszterelnök éjfélkor tanácskozott *Lépive* rendőrprefektussal, aki kijelentette, hogy a spanyol nagykövetség környékén előfordult kihágásokat nem a tüntetők, hanem az apachok okozták, akik a tumultust arra akarták felhasználni, hogy egy bankházba betörjenek. A rendőrségnek ismételten be kellett avatkoznia, amíg sikerült a zavargókat szétszórni. Az egyetlen megsebesült rendőr a kórházban meghalt. Mintegy ötven letartóztatás történt.

Ferrer utolsó órái.

Madrid, október 14. Kedden este nyolc órakor értesítették Ferrert arról, hogy a király a halálos ítéletet megerősítette, Ferrer, a hirt nyugodtan fogadta és engedelmet kért rá, hogy védőjével beszélhessen. A védő megérkezéséig Ferrer idejét irással töltötte el. Mikor *Galceron* százados belépett a cellába, az ítélten mély megindulás vett erőt. Ferrer hosszasan értekezett védőjével. Már reggel 5 óra 30 perckor csapatok érkeztek a Montjuich-erődhez és az erdőn kívül foglaltak állást. A magasabb helyeket a csapatok erősen megszállották, mint-hogy egyáltalán minden óvintézkedést megtettek, hogy az eddigi esetleges tüntetéseket megakadályozzák.

TANÜGY.

Tanári és tisztviselői állások betöltése. A debreceni főiskola bölcsészeti, továbbá jogbölcsészeti tanszékére és a kollégiumi számvevői állásra a pályázatok nagyszámban beérkeztek. Az állásokat a november 23-án összeülő egyházközségi közgyűlés fogja a pályázók közül választás útján betölteni.

A debreczeni gyorsvonat katasztrófája.

Véres karambol az éjszakában.

Négy halálos sebesült.

A vasuti szerencsétlenségek véres karamboljába ma egy újabb megrendítő katasztrófát vagyunk kénytelen besorozni. A kolozsvári gyorsvonatot, amelyhez Püspökladánynál a debreczeni, Szajolnál pedig az aradi gyorsvonat csatlakozik, tegnap késő éjszaka rémes katasztrófa érte.

Budapesthez közel, Vecsés és Szentlőrinc állomások között a gyorsvonat teljes gözzel beleszaladt egy ugyanazon vágányon álló vontató teherkocsiba. Az irtózatossá karambolnak rettentő következményei lettek. A gyors, mint a tehervonatnak mozdonyai porrá zúzódtak.

A gyorsvonatnak ugyszólván minden kocsija hasznavehetetlenné vált. A karambol következtében a legnagyobb veszedelem azonban a mozgó-posta kocsit érte, amely mintegy negyven lépésnyire kiröpült a vágányból és a benne tartózkodó négy postatisztet halálosan súlyos sérülés érte.

A gyorsvonaton mintegy kétszáz ember utazott s ezek közül nagyon sok volt a debreceni. A karamból rettentő pánikot keltett a sötét kis állomáson, ahol különben nem is szokott vesztegelni a gyorsvonat. Mindenki rémes katasztrófát sejtett s csak azután tudódott ki a szomorú tény, hogy a négy postatisztet érte, hivatásuk teljesítése közben a szerencsétlenség, az utasok közül pedig három könnyebb természetű sérülést szenvedett. Az államot azonban ezideig még szinte kiszámíthatatlanul nagy anyagi kár érte. Egy egész sereg kocsit semmivé pusztult.

A katasztrófa következtében óriási forgalomzavar állott be a vonalon. Az utasok csak átszállással tudtak közlekedni és ez igen komplikált formában történt.

A debreceni éjszakai gyorsvonat, összeütközés következtében a hajnali két óra 28 perc helyett, majdnem hat órai késéssel, reggel nyolc órakor érkezett Debrecenbe. A nagy katasztrófáról az alábbi részletes tudósítást kaptuk:

Elindulnak a vonatok.

A debreceni vonat délután négy óra negyven perckor indult el nagyszámu utasokkal az állomásról. Ennek a vonatnak este kilenc óra negyven perckor kell Budapestre érkeznie. A délutáni debreceni vonat Püspökladánynál csatlakozott az 511. számú kolozsvári gyorsvonathoz, amelyhez Szajolnál még az aradi gyorsvonat csatlakozott. Innen aztán zavartalanul robogott a vonat Budapest felé.

A szerencsétlenség.

Este érkezett a gyorsvonat Vecsés állomás közelébe. Azon a vágányon, amelyen gyorsvonatnak kellene beérkezni, teherkocsikat vontattak. A tolatás azonban sokáig tartott, míg teljes gözzel berobogott az 511. számú gyorsvonat. A mozdonyvezető észrevette, hogy előtte teherkocsik állanak s teljes erővel fékezni kezdett. Ezzel egy rémes katasztrófának vette elejét. A gyorsvonat

menetsebességét egészen gyöngíteni azonban nem sikerült s a karambol megtörtént.

A gyorsvonat mozdonya nekivágódott a tehervonat mozdonyának s mindkettő darabokra törve kisiklott. A gyorsvonat kalsz-kocsija, a szerkocsi darabokra zúzódtak. Az étkező kocsi szintén erősen megrongálódott, a benne levő felszerelések pedig darabokra törtek.

A legnagyobb baj azonban a postakocsit érte, amely kiröpült a pályára.

Az áldozatok.

Szinte leírhatatlan pánik keletkezett a kis állomáson. Kétszáz utas rémes segélykiáltások között ugrott le a vonatról. Mindenki azt hitte, hogy borzalmas veszedelem történt. Kinos jajgatások hallatszóttak a postakocsiból. A helyszínen levő orvosok a mentőemberekkel odasiettek.

A kocsiban rendkívül súlyos sérülésekkel ott feküdt: Kanpf István 43 éves postatiszt, Bucsú József postatiszt, Szalay Dezső altisztet és Rónai Alajos postatiszt. Ezek között Kampf és Bucsú erős koponyatörést szenvedtek. Az utasok közül három ember könnyebben megsérült.

Az elakadt forgalom.

Az utasokat csak átszállással lehetett továbbítani. Nehány perccel a karambol után érkezett meg Budapest felől a gyorsvonat. Az ebben levő utasokat kiszállították s a szerencsétlenül járt 511-es utasait ültették be. Ez a vonat vitte be őket Budapestre.

A Budapestről Debreczenbe, illetve Kolozsvárra menő utasokat pedig a tönkrement vonatok még használható három kocsiján, egy új mozdonnyal vitték tovább. Ezért késett a hajnali debreczeni vonat hat óráig.

A súlyosan sérült postatisztet a Rókus kórházba szállították, a hatóság pedig megindította a vizsgálatot aziránt, hogy kit terhel a felelősség.

Tüdős János mellett az egész első kerület.

Kossuth Ferenc és a jelöltek.

A választás napjának közeledtével egyre biztosabban alakul ki a választás képe. Tüdős János megdönthetetlenül szilárdan áll, mert az első kerület függetlenségi polgársága már csak a debreceni függetlenségi párt iránt tartozó tekintetből is a hivatalos jelölt személye köré csoportosult, akit maga az országos függetlenségi párt vezére, Kossuth Ferenc ajánlott az első kerületnek. A választó polgárság Tüdős János dr. kiváló személyi értékének hangoztatása mellett egyenesen Kossuth Ferencre hivatkozik, mint aki a két jelölt személye közt levő áthidalhatatlan különbséget bizonyára jól fontolóra véve, ajánlotta Varga Lajos dr.-ral szemben Tüdős János dr.-t.

Ha Kossuth Ferenc személyesen nem győződött volna meg Tüdős János dr. igaz függetlenségi voltáról, semmiképpen nem ajánlotta volna a debreceni függetlenségi pártnak, mert hisz ma olyan válságos helyzetben van az országos függetlenségi párt, hogy úgy lehet, új nemzeti küzdelem előtt áll és ebben a küzdelemben az országos függetlenségi pártnak csupa erős meggyőződésű igaz függetlenségi harcosra van szüksége. Kossuth Ferenc mindezekkel számolt vetett, mikor választása Varga dr. helyett

Tüdős Jánosra esett. Ez a választás pedig megdönthetetlen dokumentuma annak, hogy a függetlenségi párt vezére oly elvbű függetlenségi térfinak ismeri el Tüdős János dr.-t, aki méltó utóda lesz Thaly Kálmánnak.

Az első kerület függetlenségi polgársága teljes mértékben honorálja Kossuth Ferenc választását és oly impozáns tömegben állott Tüdős János dr. személye mellé, hogy a Varga-féle pártot ma már komoly pártnak venni nem is lehet. Erre nézve jellemző, hogy mindenki tiltakozik az ellen, mintha a Varga-féle pártban lenne.

A Tüdős-féle pártban rendkívül nagy a lelkesedés. A párt központi irodája a Csapó-utcai Korona című vendéglőben van, ahol minden felvilágosítást, tudnivalót megadnak az érdeklődő választópolgárnak.

Megbízható címűtár csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járátja. Előfizetőknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Színház és Művészet

A színház műsora.

Péntek: $2 \times 2 = 5$, szatyra. Bemutató előadás. (B) bérlet.

Szombat: $2 \times 2 = 5$, szatyra. (C) bérlet. Vasárnap délután: Kedélyes paraszt, operett.

Vasárnap este: Arandás zsidó, nép színmű. Kis bérlet.

Az elvált asszony sikere. Mostanában alig volt operettnak olyan rendkívüli szép sikere, mint a legújabb Fall-operettnak, mely négy estén át zúfolt házak előtt került színre Debreczenben. Mi sem bizonyítja jobban ez operettnak tartós, maradandó sikerét, mint az a körülmény, hogy a negyedik előadásán, csak úgy, mint a premiéren, minden számot megújraztak, ugyszólván végig tapsolták az estét. Arravaló tekintettel, hogy már ma is számos előjegyzés történt az Elvált asszony legközelebbi előadására, az igazgatóság engedve a több oldalról jött felajánlásnak, vasárnap estére újból műsorra tűzte az operettét és így a vasárnapra hirdetett Arandás zsidó népszínmű, egyelőre későbbre halasztott. Ennek folytán a délutáni előadás is megváltozott és a Kedélyes paraszt helyett Bródy nagyhatású színműve, A tanítónő kerül színre, mérsékelten leszállított helyárrakkal, a címszerepben Hahnel Arankával.

Az Uranus színház mai előadásai a téli helyiségben Sas-utca 2. szám alatt. Előadás kezdete pont 5 órakor a következő fényes elite műsossal.

1. Ny. tány. 2. Hollandia, gyönyörű természeti felvétel. 3. Az ezred har'snyái, kitűnő bohózat. 4. A venciánti barátok vagy Rafael festménye, rendkívül érdekes. 5. A király parancsára, igen mulatságos történet. Gyönyörűen színezve. 5 perc szünet. 6. Nyitány. 7. Csolnakázás holdfénynél, természeti felvétel. 8. A kis masamód leány, kitűnő bohózat. 9. Este a fél hét és 8 órakor kezdődő előadásokon a The Wallorda család felépése. A 3 éves Alfonz és a 8 éves Monika csodás mutatványai. 10. Amerikai szenzáció, 10 edzszer. A fekete kéz. Művészi felvétel. Rendkívül érdekes. 11. Az asszony akarata győz. Művészi film. Kitűnő bohózat. — Ma este a fél 6 órakor kezdődő előadásán Berki Lajos zenekara játszik. Műsorváltozás mindenkor fentartva. Kedvezményes áru jegyek nem érvényesek. Minden előadás egy és fél órát tart. Folytonos bemenet. Előkészületben: Marvin és Margaret legnagyobb újdonságaikkal.

Kifosztott fűszerüzlet.

Nagy betörés a Szent Anna-utczán.

A borbélysegéd büne.

Nagyszabású betöréses lopás történt az elmúlt éjszaka a Szent Anna-utczában. Egy fűszerkereskedő boltját, amíg az üzlettulajdonos az igazak álmát aludta, éjnek idején feltörték, behatoltak a helyiségbe, ahonnan nagymennyiségű árut s közel nyolcszáz korona készpénzt loptak el. A betörést csak kora reggel vette észre a tulajdonos, aki az üzlethez érve, rémülten konstataálta, hogy üzletének ajtajai tárva-nyitva vannak.

Az üzletben az áruk össze-vissza voltak hányva, a pénzesfiók pedig üresen hevert a földön. A tulajdonos a betörésről azonnal jelentést tett a rendőrségen s az ügyben nyomozó rendőrbiztosoknak munkája csakhamar eredményre is vezetett, amennyiben az egyik tettest a déli órákban, már el is fogták Lénárd János borbélysegéd személyében. A másik boltfosztogatónak nevét is tudják már, ez azonban még idejkorán elmenekült Debreczenből s most a rendőrség nyomozza. A vakmerő betöréses lopásról tudósítónk az alábbiakat jelenti:

Szent-Anna utca 51. szám alatt van Róth Jenő fűszerkereskedése. A tulajdonos tegnap este bezárta üzletét s aztán nyugodtan ment haza feküdni.

Ma reggel fél öt órakor üzletbe ment, hogy azt kinyissa, azonban kellemetlen meglepetéssel konstataálta, hogy a kulcsokra semmi szükség, mert a bolt ajtaja tárva-nyitva van. Persze, nyomban rosszat sejtett, bement az üzletbe, ahol az áruk a legnagyobb össze-visszaságban heverték.

A pénztárfiók a földön feküdtek s abból közel nyolcszáz korona készpénz hiányzott. Elvittek továbbá egy hatlövetű revolvért és egy órát.

Róth Jenő szomorúan állapította meg, hogy ismeretlen tettesek álkulcsosul behatoltak üzletébe s azt alaposan kifosztották.

A meglopott kereskedő azonnal jelentést tett az ott posztoló Elek Imre rendőrnél, aki a bűnügyi osztálynál tett jelentést az esetről. Mile Pál tb. rendőrkapitány Dobos és Bardócz rendőrbiztosokat bizta meg a nyomozással, akik a feltört üzletben megtartották a helyszíni szemlét.

A rendőrbiztosok csakhamar érdekes felfedezésre jutottak. Megállapították, hogy a szomszédos Menyhárt-féle borbélyüzlet kirakata és a kifosztott fűszerüzlet kirakata egy kulcsosul záródik.

A gyanu nyomban a borbélyüzlet alkalmazottai ellen irányult. A rendőrbiztosok megtudták Menyhárttól, hogy Lénárd János nevű segédje a Vigkedvő Mihály-utczába ment borotválni, Dobos és Bardócz elment a megjelölt helyre, de a segéd nem volt otthon. Később elfogták a borbélysegédet az utcán, aki igen zavart magaviseletet tanusított.

Lénárdot felkísérték a rendőrségre, ahol Mile rendőrkapitány fogta vallatni. A keresztkérdések alkalmával a borbélysegéd csakhamar ellentmondásokba keveredett, míg végre is bevallotta, hogy álkulcs segítségével s még egy társa, Markovics Jenő kereskedő segéd betörték az üzletbe, ahonnan

árut és nyolcszáz korona készpénzt loptak el. A pénzen megosztokodtak s neki közel négyszáz korona jutott.

A betörő borbélysegéd bevallotta azt is, hogy a pénzt József király herceg-utca 42. szám alatt szolgáló szeretőjénél: Nekse Máriánál rejtette el. A cseléd szobájában házkutatást is tartottak s a pénzt hiánytalanul megtalálták. Egyelőre úgy Lénárd Jánost, mint Nekse Máriát fogva tartották a rendőrségen, mert az a gyanu, hogy a cselédleány is bűnrészes a dologban. A másik betörő még idejekorán megszökött Debreczenből s most a rendőrség körözi.

Naptárt, nagy terjedelmű irodalmi részt Debreczen és Hajdúvármegye teljes címtárát és sok képet tartalmazó ajándékokat minden előfizetőnk. 340 oldal teljes egészben ingyen.

HIREK

A bajor trónörökösnek köszönete.

Mária Terézia bajor trónörökösnek a nyáron több napot töltött Debreczenben a lányával. A debreczeni tartózkodás igen kellemes emlékeket hagyott a főhercegnő lelkében, aki nem feledkezett meg a vendégszerető városról és udvarmesteri hivatala útján a következő levelet küldte Kovács József polgármesterhez:

München, 1909. IX. 12.

Igen tisztelt polgármester ur!

Ö királyi fensége a hercegnő megbízott, hogy a polgármester ur Ö nagyságának a főhercegnő fényképét a Debreczen és környékén eltöltött szép napok barátságos emlékeül megküldjem annak megjegyzésével, hogy az eltöltött időkre Ö fenségeik mindenkor a legszívesebben, igen kedvesen fognak visszaemlékezni.

Ezzel egyidejűleg kifejezem a nagyságos polgármester urnak nagyrabecsülésemet.

G. Ferchel
főhadnagy.

A levelet Kovács József polgármester magániratai közé tette el.

Szél Kálmán állapota. Azok a hírek, amelyek Szél Kálmán hirtelen rosszulletéről szóltak, minden körben nagy feltűnést keltettek. Szerencsére csak muló rosszulletéről van szó s mint értesülünk, Szél állapota ma lényegesen javult. A mai éjszakát igen jól töltötte, nyugodtan és elég hosszan aludt. Orvosai még alkalmaznak rá borogatást s egyelőre a beteg ágyban marad, de már annyira jól érzi magát, hogy napközben hosszabb ideig dolgozhat. Főlépülése most már előreláthatólag zavar fenakadás nélkül gyorsan és teljesen bekevertethet. Lakásán barátai és tisztelői közül ma is számosan jártak.

A vetőmag-segély kiosztása. A földművelésügyi kormány — mint ismeretes — a vetőmag-inségben levő hajdumegyei kisközségeknek 28 ezer korona segélyt folyósított. A segélyt, mely nem jár visszafizetési kötelezettséggel, a főispán holnap délelőtt fogja szétosztani a segélyre szorult kisközségek között.

Az izraelita istentisztelet. Az izraelita hitközség eljárásága értesíti a tagokat, hogy a Deák-Ferenc-utcai izraelita templomban az istentisztelet további rendelkezésig a következő időben fog kezdődni: Pénteken este háromnegyed 5 órakor, szombaton délelőtt 9 órakor, délután fél négy órakor, köznapokon reggel 6 és egyenyed órakor, este 5 órakor.

Új esküdtbíróági elnök. A debreczeni ítélőtábla elnöke a debreczeni törvény-

széknél szervezett esküdtbíróóság helyettes-elnökévé az 1909 ik évre Tóth Aurél törvényességi bírót jelölte ki.

A király Papp István színérváraljai járásbíróának a hajduböszörményi járásbíró-sághoz saját kérelmére való áthelyezését megengedte.

Melinda és a költő koszoruja. Pósa bácsi, Lidi néni és Sárika Bacsó Pálné ravatalára szánt koszoruja egy nappal később érkezett. Alkalmat adott a gyászoló családnak arra, hogy ezt a gyászkoszorút külön ünneppel helyezze el. Az egész család kiment a koszorúzott sírbolthoz s a koszorúerdő fölébe illesztette a költő koszoruját, melynek fölírata így hangzik:

„Hiába rabolt el a tulvilág,
Itt vagy közöttünk szép aranyvirág.”

Es mellékelve ez a két levél:

Könyves Tóth Kálmánának! „Bánatos Nagyszonyom!”

Fájó részvétellel csókolom vérző szívemnek síró dobbanását. Az anyai szív fájdalománál nincs szentebb fájdalom. Szinte ide hallom könnyeinek pergését. Mivel vigasztaljam? Gyöngé arra minden szó. Csak a jó Isten gyógyíthatja be az anyai szív sebet, ha tudja. Melinda nekünk nem halt meg: él s a mi lelkünkben édes, napsugaras, tavaszi tündérként. Szeretettel övezzük virágalkját, mert nagyon szerettük. Legyen erős a mérhetetlen bánat közepette! Kálmánt, aki olyan jó apja volt Melindának, ölelem. Vagyok Nagyszonyomnak bánatában igaz osztozója, Pósa Lajos.

A megbodult férjéhez intézett levél így hangzik:

Kedves Palikám! Most érzem, hogy hiába vagyok költő. Leírhatatlan gyászában vigasztalni se merem, vigasztalni se tudom, mert tudom, hogy mily nagy boldogság omlott össze abban a puha kis fészekben. Ahol égi angyaloknak kellett volna örökké muzsikálni: fájdalmas jajkiáltás veri föl a házat. A mi szemünk most oda néz könnyeken keresztül; a mi szívünk most oda dobban igaz részvétellel; a mi karunk most oda tárul magunkhoz ölelni a kis árva Belácskát, Melindácskát. Melindát mi soha el nem feledjük az ő édes, bájos, mosolygó voltában s Önre szerető részvétellel gondolunk. Igaz barátja, Pósa Lajos.

Az építési szabályrendelet nyomtatásában. A városi tanács mai ülésén Aczél Géza főmérnök javaslatára elhatározta, hogy az építési szabályrendeletet ötszáz példányban kinyomatja és árusítani fogja. A tanács határozata igen helyes, mert ez által alkalmat nyújt a közönségnek, hogy ha szüksége lesz, a szabályrendeletre könnyen hozzájuthasson.

A debreceni munkáskertek. Az első gazdasági év sikeres befejezése után a kiskertek célszerűbb beosztásáról történt gondoskodás. A Petőfi telepre (100 kert), mely már kerítéssel is el van látva, az 1910-ik évre a bérletek a Stern kegygyár városi rak-tárában kiválthatók. A régi bérletnek jogai e hó végéig még fenntartatnak. A munkások oktatására berendezendő mintakertetet vezetésére (Árpád-telepen) Kovács Ferenc kertész ur lett szerződötve.

Baleset a kegygyárban. Ma a délutáni órákban, baleset történt a Stern-féle kegygyárban. Abrányi József munkás aki az egyik gép mellé volt beosztva, munkája közben oly közel került a gépkerékhez, hogy az elkapta a jobb lábát és térdén megsértette. A saját vigyázatlansága folytán kellemetlen helyzetbe jutott munkást, a kórházba szállították. Sérülése kisebb természetű s a bajt hamar ki is heveri.

A nagyszőlősi állami polgári iskola gondnoksági elnöke versenytárgyalást hirdet az állami polgári fiú és leányiskola bebutorozására. Ajánlatok október hó 27-ig adandók be. A feltelek, a rajzok, méretek és leírás kivételével a debreczeni kereskedelmi és iparkamaránál betekintheők.

— **A hetedik feleség miatt.** *Lugosról* írják: Popoviciu Miklós forotiki parasztagazda 18 év előtt házasodott hetedszer, mi után hatodik felesége meggyilkolása miatt négy évet töltött fogházban. Egy ideig békesen éldegélt, míg végre most 18 év után ismét változatosságra vágyott — és ezt úgy akarta elérni, hogy feleségét kinzással, ütőssel, veréssel, válásra akarta rábírní. A napokban is annyira verte feleségét, hogy ez már nem bírta tovább és jajgatva szaladt a mezőn dolgozó 17 éves Juon nevű fiához panaszkodni. A fiu magából kikelve rohant haza, ahol felelősségre vonta mostoha apját az anyján elkövetett embertelen bánásmódjáért. Az öreg vaslapátot ragadott fel erre néhányszor a fiu felé sujtott, mire ez dühében torkonragadta, a földhöz vágta és a csizmája sarkával addig rugta fejét és mellét, míg meghalt. A gyilkos önként jelentkezett a csendőrségnél.

— **Meggyilkolta anyja szeretőjét.** *Szekszárdról* írják: Ifj. Baranyai Sándor tizenégyéves fiu nem jó szemmel nézte, hogy édesanyja szerelmi viszonyt folytat Máli György öcsényi kocsisal. Tegnap azután a Szekszárd mellett levő szőlőhegyen fiatal Baranyai meggyilkolta anyja szeretőjét. A gyilkos fiut elfogták.

— **Érdekes kihallgatás.** *Bécsből* jelentik: A király holnap kihallgatáson fogadja Tropsch János építőmester nejét, Tropsch Máriát, aki mint 12 éves leány, 1853 február 18-án jelen volt, amidőn Ettenreich meszaros lefogta Libényit rögtön azután, hogy az az uralkodó ellen merényletet követett el és akinek felszólítására a leány azonnal rendőrt hívott. A király véletlenül megtudta, hogy Tropschné még életben van és holnapra magához rendelte kihallgatásra.

— **Elhunytak.** Ma a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalban: Sarkadi Béla ref. 9 hetes, Grezár Róza róm. kath. 16 hónapos.

— **Egy földesgazda öngyilkossága.** *Hajduszoboszló*ról jelenti tudósítónk, hogy ott ma reggel öngyilkosság történt. Egy vagyos gazda vált meg életétől, mely részére örömet nem jelentett. Az öngyilkos D. Szabó Sándor. Ma reggel, mialatt a családja távol volt a háztól, Szabó az egyik szoba mestergerendájára kötelet erősített s arra akasztotta fel magát. Mikor felesége kis idő múlva hazatért, megdöbbenve konstátálta, hogy férje öngyilkos lett. Lárájára a szomszédok összesereglettek s orvost is hívtak, azonban segíteni nem lehetett rajta. D. Szabó Sándor öngyilkosságáról különféle dolgokat beszélnek. Azt mondják, hogy családja élete nem volt boldog, mások azt állítják, hogy gyógyíthatatlan betegsége vette el az élettől kedvét. Az igazi okot nem tudják, mert Szabó levelet nem hagyott hátra. Az esetről a debreczeni ügyészséget is értesítették, mely a temetési engedélyt megadta.

— **Végladás egy főtéri nagy czipő üzletben.** Glück Ede Piac utcai czipő üzletében végladás van. Az összes raktáron levő férfi, női és gyermekczipők rendkívül olcsón lesznek kiárulva. Kossuth-utca sarkán.

— **A rablógyilkosságok Szerbiában.** *Belgrádból* jelentik, hogy az ottani lapok közlései szerint Szerbiában egyre szaporodnak a gyilkosságok és a rablógyilkosságok. A dragocovói kerületben például az utóbbi napokban tizenhat rablógyilkossági eset fordult elő. Markovics Milan, Radovics Joan és Balics Jovica hírhedt rablók pedig az utolsó héten tizennyolc gyilkosságot és rablógyilkosságot követtek el. A múlt hónapban 76 följelentés történt gyilkosságok és gyilkossági kísérletek miatt, ezenkívül még tizenkét olyan meggyilkolt férfi holttestét találták az utcákon, akiknek kilétét nem sikerült megállapítani. A lakosság annyira kétségbe van esve, hogy a statárium kihirdetését követeli.

— **Meglopott kereskedő.** *Grünfeld* Leopold Miklós utca 14. szám alatti lakos kereskedőnél több kőmives tanonc dolgozott tegnap. Ezek egyike: Ludinszky József, a Grünfeld Leopold felakasztott mellényéből kilopta 100 koronát tartalmazó pénztárcáját s aztán megszökött. Fehér Mibály rendőrbiztos azonban elfogta a tettest, akinél még az eltulajdonított pénz az utolsó krajcárig meg volt. A rendőrség megindította ellene az eljárását.

— **Öngyilkos aggastyán.** *Nyirbátorból* jelentik, hogy ott *Hatos János* 70 éves jómódu gazdaember hétfőn délután öngyilkossági szándékából borotvával elmeteszte a torkát és mire észrevették, már halott volt. Öngyilkosságának oka gyógyíthatatlan betegsége volt. Hatos már régóta készülődött az öngyilkosságra. Legutóbbi időben valósággal buskomorságra esett, úgy hogy családja, akit pedig rajongásig szeretett, sem tudta megvigasztalni. Tegnap végre elhatározta, hogy végzetes tettet végrehajtja. Feleségét és gyermekeit kiküldte a szőőbe és ígérte, hogy utánuk megy egy óra múlva. És mikor magára maradt otthon, elővette borotváját és nyakát átmetszette vele. Csáládja délig várta az öreg embert, majd nyugtalankodni kezdtek és rosszat sejtve, haza indultak. Ott találták a szoba közepén fekvő a családfőt megholtan.

— **A fiúmei bankrabló órája.** *Fiuméből* táviratozzák, hogy a fiúmei bankrablók egyike, az Orloff néven ismert Svirszky, hétfőn a fogházorét arra kérte, eszközöljön ki számára kihallgatást a vizsgálóbírónál, mert fontos mondanivalója volna. Keömley vizsgálóbíró eleget tett a kérelemnek és mikor Svirszkyt a hivatalos helyi segbe vezették, arra kérte a bírót, engedné meg, hogy a föle elvett és letétbe helyezett zsebórát láncostól együtt eladhassa és annak árán rabkosztját javíthassa. A vizsgálóbíró engedelmével az óra csakugyan eladásra került került és a vevők között olyan versengés támadt, hogy majdnem ötszörös áron kelt el a bankrabló órája.

— **Igyekezzen mindenki** nagyon olcsón czipőt és kalapot vásárolni Glück Ede Piac-utczán, mert ott most végladás van.

— **Kugler Gerbeaud cukorkák** főraktára Kontsek Gézánál.

— **Szűreti és szoba** tűzijátékok rakétek, békák, és bombák Mentze Henrik áruházában kapható.

— **Royal kávéház** a családok és társaságok legkedelmesebb szórakozó helye. Minden este zene. Tisztelettel *Hauer Bertalan*.

— **Végladás van** Glück Ede czipő és kalap üzletében, a Histerplommet szemben.

— **Urileány, német és angol** órákat ad felölteteknek, gyermekeknek, szerény díjazás mellett. Német és angol társalgásra is tanít, házhöz is jár, több személy részére együtt társalgási órát olcsón tanít. Lakása Vár u. 7.

Naptárt, nagy terjedelmű irodalmi részt Debreczen és Hajdúvármegye teljes cím-tárát és sok képet tartalmazó ajándékot kap minden előfizetőnk. 340 oldal teljesen ingyen.

Közgazdaság.

Ingatlan forgalom.

Kiss András és neje Nagy Zsuzsánna veszik a debreczeni 1823 sz. tjkben foglalt 9 hold 900 négyszögöl ondódi földet Magoss György dr. tól 10000 koronáért.

Kemessey Ferenc és neje Bak Eszter veszik a debreczeni 9571 sz. tjkben foglalt 26 hold 200 négyszögöl új osztású földet dr. Fejér Ferenc tól 21945 korona 42 fillérért.

Emerich Arnold veszi a debreceni 8736 sz. tjkben foglalt 300 négyszögöl ujosztású földet, Balogh Dávid tól 3000 koronáért.

Horváth György veszi a debreceni 9542 sz. tjkben foglalt 26 hold 1055 négyszögöl ujosztású földet, Geréby Páltól 11,000 koronáért.

Szabados Ferenc és neje Gutí Zsuzsánna veszik, a pusztahalápi 207. sz. tjkben foglalt 7 hold 1190. négyszögöl kaszálót Bancsi Istvántól, 5100 koronáért.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1909. okt. 14.

Készáru 5 olcsóbb.			
1909. októberi buza	14.52	14.53	
májusi buza	—	—	
1910. áprilisi buza	14.30	14.31	
májusi roza	—	—	
1909. októberi roza	9.80	9.81	
1910. áprilisi roza	10.21	10.22	
1909. októberi zab	7.65	7.66	
májusi zab	7.69	7.70	
1910. áprilisi zab	—	—	
1910. júliusi tengeri	—	—	
májusi tengeri	6.93	6.94	
1909. szeptemberi zab	—	—	
augusztusi tengeri	—	—	

VAROSI SZÍNHÁZ.

Ma pénteken, október hó 15-én, B) bérletben. Itt először:

Kétszer kettő öt.

Szatira 4 felvonásban. Irta Wied Gusztáv, Fordította Janovics Pál.

Személyek:

Hamann Tamás	—	—	Árkosi Vilmos.
Mária	—	—	Szilágyi Berta.
Eszter	—	—	Báthori Mária
Frigyos	—	—	Kardos Géza.
Abel Pál	—	—	Mártonfi Rózsi.
Konrik Gerhart	—	—	Gyöngyi Izsó.
Lira	—	—	Gerő Ida.
Lusztig Oihella	—	—	Hahnel Aranka.
Jörgensen Hugó	—	—	Lugosi Béla.
A kamaráné	—	—	Püspöki Rózsi.
Egy ügyvéd	—	—	Oláh Géza.
A fogház lelkésze	—	—	Kemény Lajos.
Sivéris	—	—	Győre Alajos.
Egy fegyenc	—	—	Nádor Zsiga.

Holnap szombaton, október hó 16-án. C) bérlet 5. szám.

2x2=5.

Szinmű 4 felvonásban.

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

(118.) Irta: **Vértesi Arnold.**

S különösnek tartom, hogy ön nem vélte célszerűbbnek hivatalos uton tudakozódní. Ha jövőre önnek retán kedve jőnne ismét tudakozódní, kérem sziveskedjék ez ntóbbi utat választani; most azonban, miután aláírásától az k l gyanitanom, hogy férjemnek valamely rokonától van szerencsém kikérdeztetni, ez egyszer udvairas akarok lenni önhez s felelek kérdéseire. Folyó évi ápril. 2-án tartottam esküvőmet Fehér Arminnal. Nem tudom miért lehet szükséges önnek pontosan tudni e napot, de nem tagadhatja, hogy szives felvilágosítással nem szolgáltam.

Fehér Marina.

A komorna kétszer-háromszor is átöltölte a szokatlan és szerfelett csodálatos sorokat. Fehér Armin tehát ál-levelet akar iratni vele neje nevében; család és árulás van készülöben. Nos, ezer frankért sokat meg lehet tenni.

S aztán azért, a mi még jön ezután. Mert hogy itt még vége nem szakad mindennek, ezt egy pillanatot alatt belátta, Charbon Loá kisasszony.

Az ötszáz frankos papirost még mások is követheti. Kövteni kell még több nek is. E pillanatban csak arra gondolt; a pénz elkápráztatta szemeit.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozódnál tessék választékosan cselekedni.

Levelezés.

Tusi. Igazán epedve várom soraidat, hisz tudod te azt, hogy mennyire szeretlek. Irj, nyugtasd meg a te elhanyagolt kisapádat. Levelemet kézhez kaptad-e? Milliós csókot küld Bandi.

Adás-vétel.

Uj és O bor eladó. Kitűnő Rizling Ezerjő hordóként Molnár Lukácsnál Debreczenben.

Jó izletes házi kosar koszt, naponta friss virsli és vegyes felvágott, hideg és meleg ételek kaphatók Rosner bodega-vel déglő Hunyadi-utca 11.

Eladó jó vaskályha, Jókai utca 7. szám alatt.

Uj rendszerű női-férfi divatárak és butoreladás. A mai naptól kezdve minden hitelképes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szükségletét női divat cikkekben, női kabátok férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és canavásznakban, saját készítésű Cloth és Cashmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz melletti árnál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz. Rósenberg Béni Bádógos-utca 4. szám.

Csemege szőlő. Télire való fehér és bakar kapható Darvas Miksa Telefon 294.

Boros hordók, ujak és használtak, káposztás hordó minden nagyságban kapható. Péterfia 76. sz.

Debreczenben egy 21 év óta fenálló ruhatisztító intézet eladó. Hol, megmondja a kiadóhivatal.

Tetőcserép közönséges, hornyolt és Franciaország egyéb építkezési anyagok u. m. legjutányosabban Fülöp mészkereskedésében Homokkert-u. 121. sz.

Jókarban levő kopirprez eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Kitűnő házi borecset eladó literenként. Cim a kiadóba.

Egy Trimot keresek megvételre. Cim a kiadóba.

Egy majolika petróleum lámpa eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Két festett ágy, sodronnyal együtt eladó. Czim a kiadóba.

Saját termésű Bocskay-kerti bor hordószámra eladó. Ertekezhetni Poroszlay Lászlónál Hunyadi-utca 3.

Betöltendő.

Joghallgató ügyvédi irodában vagy másutt alkalmazást keres. Levelét „Joghallgató” jellegre kiadóba kér.

Alj és derék varrónők jó fizetéssel felvételnek. Rett L. divat terem Piacz 32

Egy mindeenes szakácsná kerestetik azonnali belépésre. Cim a kiadóba.

Biztos megélhetés. Szoboszlón, B.-Ujvároson, Vámospérsen és Miskolcra megbízható embereket keresünk. Czim a kiadóba.

Német és angol órákat ad urinó kitűnő módszer szerint szerény díjazásért. Perlhoffer Rózsa Vár-utca 7.

Gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik. Fischer Adolfnál Piacz 61.

Ügynökök és képviselők 10 korona napi keresettel minden városban kerestetnek. Küldje címét Jak. König cégnek, Wien, VII/8. Postamt 63.

Lakás.

Külön bejártaú butorozott szobát keresek 15 napra a Piacz utca közelében. Ajánlat: Lakó czimen e lap kiadóba.

Különféle.

Magánkutató iroda. Iskola utca 4. szám Kényes megbízásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat elvállal, úgy magán, mint családi ügyekben. Krámer József.

Egészségi védelem, nem gummi. A legjobb e téren a t. nagy gyermekáldás ellen, egy próbatucat 2.20 kor., prospektus 20 fillér, levélbélyegben is beküldhető. Deberle György Budapest, I. Fehérváry-ut 5./VI. szám.

Asszonyok figyelmébe. A t. nagy gyermekáldás ellen védekezhetünk. Kérjen magyar prospektust, melyet 20 fillér levélbélyeg ellenében küld; Deberle György Budapest, I., Fehérváry-ut 5./VI.

Gyors házasságot

kíván sok vagyonos nő. Urak, ha vagyon nélkül is sziveskedjenek jelentkezni M. Rotenberg, Berlin N. W. 23. Magyar levelezés.

Legbiztosabb szépitőszert a

Fáy-féle Arc-Crém

Kitűntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkitűnőbb szer széplő májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztálanságai ellen. Egy tégely 1 kor, hozzá való „Fáy” szapan 1 korona.

Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszerű” gyógyszerár.

Telefon sz. 496. — Telefon sz. 496.

PONTOS KISZOLGÁLÁS.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy újabbán bevezettük a

tea-sütemény gyártását

is s ezen gyártmányaink izléses csomagolásban a legfinomabb minőségben s igen előnyös árak mellett kaphatók városi cukorka üzletünkben,

Főtér, Tiszapalota.

Első Debreceni Gőzcukorkagyár R. T.

CSOKOLÁD DESSERTEK.

1862—1909. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbíróóságuk V. 2364/2. — 1909 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Kühne, mezőgazdasági gépgyár r. t. részére lakostól 209 kor. 80 fill. tőke, ennek 1909. év április hó 15 napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 66 kor. 50 fill. perköltség erejéig 1909. évi június hó 23 án bíróilag lefoglalt és 3560 koronára becsült gézgépekből álló ingóságok 1909. évi október hó 25-én délután 1/2 3 órakor kezdetét veendő és alperes lakásán Tizenháromváros utczán, 28. számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron a'ul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1909. évi október hó 8-án.

Török Péter bírói kiküldött.

Legolcsóbb legjobb bevásárlási forrás

háztartási szükségletek fedezésére. Ajánljuk:

Arc-krémek, Illatszerek, Hőlgyporok, Kölni vizek, Fogporok, Fogcrémek, Fogpaszták, Fogkefék, Szájvizek, Szappanok, Hajvizek, Szoba-illatok

KÖZPONTI DROGUERIA

DEBRECZEN, Piacz-utca. — Városház épület.

Izléses jeggyűrűk, szebbnél-szebb ékszerek, gyönyörű aranyneműek kitűnő zsebórák

órlási választékban és legolcsóbban

Rose Dezső

ékszerésznél kaphatók

Debrecen, Piac-u. 55. Hungária palota